

POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 14 czerwca 2018 r.,
w sprawie **R. G.**,
skazanego z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu
narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k.,
kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego,
od wyroku Sądu Okręgowego w Ł.,
z dnia 28 grudnia 2017 r., sygn. akt V Ka [...],
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Ł.,
z dnia 7 grudnia 2015 r., sygn. akt II K [...],

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację, jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć
skazanego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 7 grudnia 2015 r., sygn. akt II K [...],
oskarżony **R. G.** został uznany za winnego popełnienia przestępstwa z art. 62 ust. 2
ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1
k.k., polegającego na tym, że w okresie od 2013 r. do dnia 30 kwietnia 2015 r. w Ł.,
działając w warunkach powrotu do przestępstwa określonych w art. 64 § 1 k.k.,
wbrew przepisom ustawy, posiadał znaczną ilość środków odurzających w postaci
736,81 g ziela konopi innych niż włókniste i za to wymierzono mu na karę 3 lat i 6
miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto, oskarżony **R. G.** został uznany za

winnego popełnienia przestępstwa z art. 65 § 3 w zw. z § 1 k.k.s., polegającego na przechowywaniu wyrobów akcyzowych, stanowiących przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 63 k.k.s., w postaci tytoniu o łącznej ilości 371,05 kg, nieoznaczonego polskimi znakami akcyzy, w odniesieniu do których to wyrobów należność Skarbu Państwa z tytułu nieodprowadzonego podatku akcyzowego wynosiła łącznie 277.141,00 zł, za które wymierzono mu karę 100 stawek dziennych grzywny po 100 zł każda.

Powyższy wyrok, w części dotyczącej skazania za przestępstwo z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, zaskarżył apelacją oskarżony i jego obrońca.

Sąd Okręgowy w Ł. wyrokiem z dnia 28 grudnia 2017 r., sygn. akt V Ka [...], zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że przyjął, iż waga środków odurzających wynosiła 655,154 gramów, zaś wymierzoną oskarżonemu karę pozbawienia wolności obniżył do 3 lat, a w pozostałym zakresie wyrok ten utrzymał w mocy.

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego wniósł obrońca skazanego R. G.. Zaskarżył wyrok w całości i zarzucił:

- rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegające na nieprawidłowej kontroli odwoławczej zarzutów apelacji,
- rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 7 k.p.k. poprzez dowolną ocenę dowodu w postaci opinii biegłego D. H. i błędne uznanie jej za jasną, pełną i niesprzeczną w rozumieniu 201 k.p.k.,
- rażące naruszenie art. 201 k.p.k. poprzez bezzasadne oddalenie wniosków dowodowych o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego D. H.,
- rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 4 pkt 37 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii poprzez wyrażenie błędnego poglądu, że zmiana treści tego przepisu nie wiąże się z rozszerzeniem definicji zieleń konopi innych niż włókniste na części rośliny dotąd tą definicją nieobjętych.

W konkluzji obrońca skazanego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Ł. oraz wyroku Sądu Rejonowego w Ł. i uniewinnienie skazanego z uwagi na to, że jego skazanie jest oczywiście niesłuszne, ewentualnie

przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu pierwszoinstancyjnym.

Prokurator Okręgowy w Ł. w pisemnej odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego R. G. jest bezzasadna i to w stopniu oczywistym, uzasadniającym jej oddalenie w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Zasadniczy zarzut rozpatrywanej kasacji dotyczy naruszenia art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., poprzez nieprawidłową i niepełną kontrolę odwoławczą wyrażającą się w nierozważeniu przez Sąd II instancji w sposób należycie wnikliwy zarzutów apelacji, co skutkowało niedostrzeżeniem uchybień Sądu I instancji.

W tym miejscu przypomnieć należy, że przepis art. 433 § 2 k.p.k. ma charakter bezwzględny i nakazuje sądowi odwoławczemu rozważenie wszystkich wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym (*zob. np. wyrok SN z dnia 28 maja 2008 r., II KK 332/07, LEX nr 435359*), natomiast z dyspozycji art. 457 § 3 k.p.k., odczytywanej w powiązaniu z art. 433 § 2 k.p.k., wynika w sposób niebudzący wątpliwości, że obowiązkiem sądu odwoławczego jest przedstawienie w pisemnych motywach wyroku powodów oddalenia (bądź uwzględnienia) zarzutów apelacji (odwołania), przy czym prezentowane rozważania winny odnosić się do wszystkich zarzutów. Również zaaprobowanie bądź krytyka stanowiska sądu I instancji nie może być zbiorem ogólników akceptujących bądź odrzucających ustalenia, oceny i rozumowanie tegoż sądu (*zob. np. wyrok SN z dnia 12 kwietnia 2007 r., II KK 341/06, R-OSN KW 2007, poz. 816*).

Prawidłowe wypełnienie swoich zadań przez sąd odwoławczy ma zasadnicze znaczenie nie tylko z punktu widzenia realizacji uprawnień strony wnoszącej zwyczajny środek odwoławczy, która z motywów sądu *ad quem* powinna dowiedzieć się, dlaczego jej zarzuty, argumenty i wnioski nie zostały uwzględnione, ale także w aspekcie kontroli kasacyjnej, która w wypadku niedokładnego sporządzenia uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego nie jest możliwa (*zob. np. postanowienie SN z dnia 5 sierpnia 2008 r., III KK 68/08, LEX nr 449109*).

Lektura pisemnych motywów orzeczenia sądu odwoławczego prowadzi do wniosku, że wymogom określonym w ww. przepisach art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. Sąd Okręgowy w Ł. niewątpliwie sprostął.

Kontrola instancyjna wyroku Sądu I instancji była prawidłowa. Sąd Okręgowy w Ł. rozważył bowiem wnikliwie zarzuty zawarte w apelacji i podał w uzasadnieniu, dlaczego uznał je za niezasadne. Dotyczy to również kwestionowanej opinii biegłego D. H.. Sąd Okręgowy ocenił ją jako jasną i pełną. Biegły w sposób jednoznaczny wypowiedział się zarówno na okoliczność tego, że w zabezpieczonych próbkach suszu nie stwierdzono ukształtowanych kwiatostanów (wiechy), jak i stwierdził, iż zabezpieczony susz roślinny stanowił środek odurzający w myśl ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Nie doszło zatem do rażącej obrazy tak art. 7 k.p.k., jak i art. 201 k.p.k.

Nie jest również zasadny zarzut, jakoby Sąd Okręgowy dokonał niepełnej i nieprawidłowej kontroli odwoławczej zarzutu apelacyjnego w zakresie obrazy prawa materialnego, a to art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 4 § 1 k.k. poprzez ustalenie, że posiadany przez skazanego susz stanowił środek odurzający w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W omawianej materii wypowiedziały się nie tylko Sądy pierwszej i drugiej instancji (ten ostatni dwukrotnie), ale i Sąd Najwyższy we wcześniejszym postępowaniu kasacyjnym (wyrok z dnia 9 marca 2017 r., sygn. akt II KK 339/16, LEX nr 2270896), dotyczącym przedmiotowej sprawy, którego stanowisko należy w pełni podzielić. W szczególności Sąd Najwyższy wskazał wówczas, że przed przedstawieniem argumentacji świadczącej o trafności w tej kwestii stanowiska sądów obydwu instancji najpierw przypomnieć trzeba, że zgodnie z przepisem art. 4 pkt 26 cyt. ustawy środkiem odurzającym jest każda substancja pochodzenia naturalnego lub syntetycznego działająca na ośrodkowy układ nerwowy, określona w wykazie środków odurzających stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy. Z treści załącznika nr 1 do ustawy wynika zaś m.in., że środkiem odurzającym jest ziele konopi innych niż włókniste. Zgodnie z art. 4 pkt 4 tej ustawy konopie to rośliny z rodzaju konopie (*Cannabis L.*), natomiast wedle art. 4 pkt 5 przywołanej ustawy, konopie włókniste to rośliny z gatunku konopie siewne (*Cannabis sativa L.*), w których suma zawartości delta-9-tetrahydrokannabinolu oraz kwasu tetrahydrokannabinolowego

(kwasu delta-9-THC-2-karboksyłowego) w kwiatowych lub owocujących wierzchołkach roślin, z których nie usunięto żywicy, nie przekracza 0,20% w przeliczeniu na suchą masę. Punkt 37 art. 4 (w brzmieniu tego przepisu obowiązującym przed 1 lipca 2015 r.) określał zaś, że zielem konopi innych niż włókniste są „kwiatowe lub owocujące wierzchołki konopi, z których nie usunięto żywicy, a w przypadku roślin w stadium przed zawiązaniem wiechy - liście i łodygi konopi”. Wskutek wejścia w życie ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 875), przepis art. 4 pkt 37 otrzymał brzmienie zgodnie z którym zielem konopi innych niż włókniste jest każda naziemna część rośliny konopi (pojedyncza lub w mieszaninie), z wyłączeniem nasion, zawierająca powyżej 0,20% sumy delta-9-tetrahydrokannabinolu oraz kwasu tetrahydrokannabinolowego (kwasu delta-9-THC-2-karboksyłowego). Ocena zasadności argumentacji zaprezentowanej w kasacji powinna zostać przeprowadzona w realiach konkretnej sprawy. Przechodząc zatem na grunt rozpoznawanej sprawy zauważyć należy, że z opinii z zakresu badań fizykochemicznych wynika, iż zabezpieczone u oskarżonego zasuszone substancje roślinne w postaci fragmentów łodyg miękkich i liści zawierały kannabinoidy, w tym delta-9- tetrahydrokannabinol o stężeniu powyżej 0,5 % i stanowiły ziele konopi innych niż włókniste w rozumieniu art. 4 pkt 37 ustawy (w brzmieniu tego przepisu nadanym ustawą z dnia 24 kwietnia 2015 r.), należące do środków odurzających z grupy I-N i IV-N Wykazu Środków Odurzających (załącznik 1 do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii). Z kolei w opinii uzupełniającej z dnia 4 listopada 2015 r. biegły, uszczegółowiając wnioski opinii, wskazał m.in., że w badanym materiale nie stwierdzono ukształtowanych kwiatostanów (pkt 1 opinii). Wprawdzie biegły także w tej opinii nie podał wprost, na jakim etapie wzrostu mogły być krzewy konopi, z których pochodziły badane łodygi i liście, stwierdził jednak, że w badanym materiale nie było ukształtowanych kwiatostanów (owocujących szczytów roślin). Nadto podkreślił, że w myśl definicji zawartej w pkt 37 art. 4 ustawy, w brzmieniu tego przepisu przed 1 lipca 2015 r., za ziele konopi uznawano m.in. liście i łodygi roślin – w przypadku roślin przed zawiązaniem kwiatostanów. Wskazał również, że do bezpośredniego zażywania używane są kwiatostany, liście i łodygi miękkie (nie

zdrewniałe) konopi. Powyższe prowadzi do wniosku, że zabezpieczone u oskarżonego zasuszone substancje roślinne w postaci łodyg miękkich i liści, pochodziły z krzewów konopi znajdujących się w stadium przed zdrewnieniem łodygi, gdyż tylko w tym stadium rozwoju rośliny, jej liście i łodygi nadawały się do zażycia w celu odurzenia. Nie można też tracić z pola widzenia, że biegły w badanych próbkach stwierdził stężenie delta-9 tetrahydrokannabinolu na poziomie 0,5% - 0,8%. Jest to zaś istotne kryterium umożliwiające zaliczenie suszu konopi do środka odurzającego. Stężenie tej substancji niższe niż 0,20% w przeliczeniu na suchą masę nie pozwala bowiem w ogóle na zaliczenie takiego suszu do środka odurzającego pochodzenia roślinnego (art. 4 pkt 5 ustawy - *a contrario*). W tych okolicznościach zmiana definicji „ziela konopi” dokonana nowelą z dnia 24 kwietnia 2015 r. nie mogła mieć i nie miała wpływu na końcowe wnioski ekspertyzy z dnia 22 lipca 2015 r., co podkreślił także biegły w punkcie 5 uzupełniającej opinii z dnia 4 listopada 2015 r.

Jeżeli natomiast chodzi o podkreślane odwołania do uzasadnienia projektu ustawy nowelizującej z dnia 24 kwietnia 2015 r., to wskazano, że wprowadzona tą ustawą zmiana definicji ziela konopi miała na celu jedynie usunięcie trudności interpretacyjnych i dowodowych, wynikających z podziału na różne etapy wegetacji rośliny konopi oraz związanych z funkcjonowaniem dwóch definicji konopi. Szczególną uwagę należy zwrócić na dwa argumenty. Po pierwsze, że „liście i łodygi konopi zawierają znaczne ilości THC i są stosowane jako środek odurzający, nie ma więc powodu, aby je wyłączać z kontroli”. Po drugie, że „nowa definicja pozwoli jednoznacznie określić środek odurzający (...) gdy w zmielonym suszu znajdują się części roślin nieposiadające THC oraz części roślin zawierające powyżej 0,20% ww. substancji, brana będzie pod uwagę wartość THC w całej zatrzymanej próbce suszu”. Z powyższego wynika, że takich trudności nie będzie i nie było pod rządem poprzedniej ustawy w sytuacji, gdy w zmielonym suszu wszystkie części roślin zawierają powyżej 0,2% THC i to nawet wówczas, gdy zabezpieczony susz składa się wyłącznie z liści i łodyg miękkich. A tak przecież - jak wynika z opinii biegłego - było w niniejszej sprawie.

Sąd Najwyższy w przywołanym powyżej wyroku stwierdził w konkluzji, że zmiana przepisu art. 4 pkt 37 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii dokonana

ustawą z dnia 24 kwietnia 2015 r. „nie miała takiego charakteru, jaki przypisuje jej skarżący, ani wpływu na wnioski opinii biegłego” oraz, że „brak jest wystarczających podstaw do podzielenia stanowiska, że zmiana art. 4 pkt 37 u.p.n. z dniem 1 lipca 2015 r. wiąże się z rozszerzeniem definicji ziela konopi innych niż włókniste na części rośliny konopi dotąd nią nieobjętych, a w konsekwencji – z rozszerzeniem penalizacji przepisami u.p.n. na zachowania do dnia 30 czerwca 2015 r. prawnie obojętne”. Ta kwestia została więc w tym postępowaniu już ostatecznie przesądzona, a powodem uchylenia wcześniejszego wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 4 kwietnia 2016r. (sygn. akt V Ka [...]), były zupełnie inne względy.

W świetle powyższego i obecnie zatem nie można podzielić zarzutu obrońcy skazanego o rażącym naruszeniu przez Sąd Rejonowy w Ł., a następnie przez Sąd Okręgowy w Ł., prawa materialnego - przepisów art. 4 pkt 37 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz art. 4 § 1 k.k., jako że ustalone zachowanie skazanego R. G. polegające na posiadaniu wbrew przepisom ustawy znacznej ilości (a więc takiej, która wystarczy do jednorazowego odurzenia kilkudziesięciu osób) środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste zarówno przed dniem 1 lipca 2015 r., jak i po tym dniu, stanowiło czyn zabroniony określony w art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Podnoszone przez skarżącego – w istocie rzeczy, po raz kolejny te same zarzuty oraz argumenty na ich poparcie były rozważane przez orzekające w sprawie Sądy. Ta natomiast okoliczność, że skarżący z ich stanowiskiem się nie zgadza nie oznacza jeszcze, że w toku postępowania dopuszczono się rażących uchybień prawu, które mogły mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego kasacją wyroku Sądu odwoławczego.

Nie podziеляjąc zatem zarzutów rażącego naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów prawa materialnego i procesowego, wskazanych szczegółowo w kasacji obrońcy skazanego R. G., oraz nie dopatrując się przesłanek o jakich mowa w art. 439 i 455 k.p.k. (art. 536 k.p.k.), Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia, przy czym obciążył skazanego stosownymi kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego (art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.).

